

POHÁDKA NÁS NAUČÍ ...

Sylvie Doláková

If you want your children to be brilliant,
read them fairy tales.
If you want them to be geniuses,
read them more fairy tales.

~Albert Einstein

Pohádka nás naučí...

... hodně. Nejen poslouchat a převyprávět text, ale také učit se postojům, hodnotám, přístupu k životu a lidem. Prožít si modelovou situaci při poslechu pohádky je jednodušší, než muset ji řešit ve skutečném životě. Pohádky zkrátka děti učí, jak to v reálném životě chodí, jak spolu věci souvisí, jak se v životě orientovat při rozpoznávání dobra a zla.

S pohádkami učitelé pracují rádi. Když ji vyprávějí, děti poslouchají text, potom řeknou, o čem pohádka byla, co se tam přihodilo, namalují obrázek a hotovo. Někteří využijí pohádku k dramatizaci. Jiní si ji nechají dětmi převyprávět.

Moudrý učitel si pohádku podrží na delší chvíli. Zkusí naplánovat aktivity tak, aby téma pohádky dětem spojilo co nejvíce různorodých aktivit tak, aby děti měly pocit, že se díky pohádce učí nové a nové věci. Využije momenty z pohádek k rozvíjení matematických schopností dětí i povědomí o tom, jak fungují přírodní i společenské zákony. Pokusí se najít písničky, které souvisí s dějem, prostředím nebo alespoň s některou postavou. S pohádkovými postavami pomůže dětem vyjádřit se výtvarně i třeba se naučit správně držet a ovládat tužku.

Možnosti práce s pohádkou

Pojďme se podívat blíže na některé možnosti práce s pohádkou. Rozvoj poslechových návyků a řečových dovedností patří mezi základní aktivity.

Dnešní děti nejsou zvyklé poslouchat delší jazykové útvary, soustředit se, vydržet. Je to mravenčí práce na dlouhou dobu, naučit je chvíli se soustředit jen na zvuk slova. Když je dokážeme krok za krokem přesvědčit, že v pohádce se skrývá spousta zajímavých momentů, že to, co se dozvědí, se pro ně stane odrazovým můstkem pro další zajímavé aktivity, navyknou si postupně vydržet i u poslechu delších textů. U mladších dětí je rozumné začít s kratšími pohádkami, případně veršovanými variantami. Texty, které mají pravidelný rytmus, slova, jež se rýmují, i celkově kratší délku, zaujmou i slabé posluchače. Úkoly, kterými je zaměstnáme během tohoto poslechu děti zaměstnají, takže si pomalu vytvářejí poslechový návyk.

Pohádka jako východisko projektové metody - využití pohádky O veliké řepě

Při výčtu jednotlivých oblastí se podívejme se třeba na příklad a možné využití pohádky O veliké řepě.

Hra s klíčovými slovy pohádky

Velmi důležitá je příprava zaměřená na obsah textu. Tzv. klíčová slova, tedy výrazy, důležité pro pochopení děje a často se v textu vyskytují, by se měly stát předmětem různých aktivit.

01. Pohádka o veliké řepě

V jazykových aktivitách si děti mohou například pohrát se slovíčky, vyhledávají slova se stejným počátečním nebo koncovým zvukem či zvuk uprostřed slova (Semínko – Sluníčko, Pejsek – Půda; babička – vnučka – řepa; zvuk č ve slovech dědeček - kočka - babička - vnučka - sluníčko aj.).

02. Obrázkové kartičky

Děti vytleskávají a pak jmenují nejkratší nebo nejdelší slovo (mohou si přitom pohrát i se zdobnělinami – nejdelší slovo je pak pej-sá-ne-ček). Pokoušejí se vymýšlet veršované věty, které se dají vytleskávat v rytmu, např. **Svííí, svííí sluníčko, řepa roste maličko** nebo **Pomáhá i kočka, má zelená očka**. Tyto slovní hříčky jsou neocenitelné při rozvoji

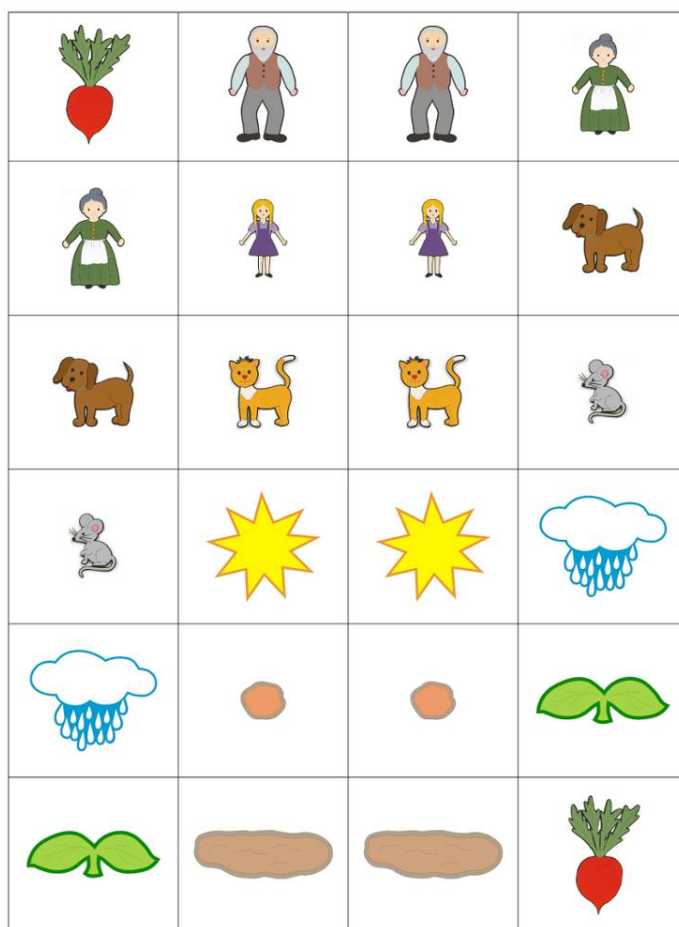
dětského slovníku, pěstování správné výslovnosti a poslechových dovedností a později také při rozvoji čtenářských dovedností. Dětem prospívá i poslechový diktát, kdy naslouchají instrukcím a přitom pokládají obrázky do správného pořadí; buď podle textu pohádky, nebo podle našich instrukcí. Učí se tedy reagovat na zvukovou podobu slova a tím dokazují porozumění. Do slovního diktátu můžeme vkládat náročnější úkoly, jako je procvičení předložek (Polož **doprostřed** myšku. **Vedle** myšky je semínko. **Nad** semínkem je vnučka, **pod** myškou je pejsek).

Co třeba třídění obrázků podle druhu – lidé, zvířata, počasí a příroda? Děti si ujasní souvislosti a naučí se hledat společné vlastnosti. Porovnávání velikostí? Barev? Vyhledávání podle kritérií? (najdi všechny obrázky, na kterých se zvířátka koukají stejným směrem jako pejsek.). Proč ne a jistě ještě najdeme spoustu dalších úkolů.

Při jazykových hrách se děti mohou učit i uplatňování herních strategií, jako například při hře Na lháře - jeden hráč po druhém vytahuje obrázkové karty z hromádky na stole, a to tak, aby spoluhráči neviděli obrázek. Hráč pak suverénně tvrdí: „Dívám se právě na kočičku!“. Jeden po druhém spoluhráči odpovídají, zda mu věří, nebo; pokud si myslí, že hráč blafuje, odmítnou větou „Nevěřím ti!“. Pokud uhádnou, získávají bod. Pokud je hráč nachytal a jejich odpověď není správná, získává bod tento hráč.

Z obrázkových kartiček můžeme také připravit dobrodružnou stezku, kdy děti musí projít určeným úsekem, kde nepříliš nápadně vystavíme jednotlivé obrázky a děti je musí zakreslit do startovacího archu v tom pořadí, v jakém je zahlédly. Malým dětem můžeme nabídnout papír se všemi obrázky a ty pak jen kroužkují, kterých si při cestě všimly.

K upevnění slovní zásoby jistě přispějí tradiční hry, jako je například domino. Děti přiřazují stejné obrázky a nahlas pojmenovávají výrazy na obrázcích.

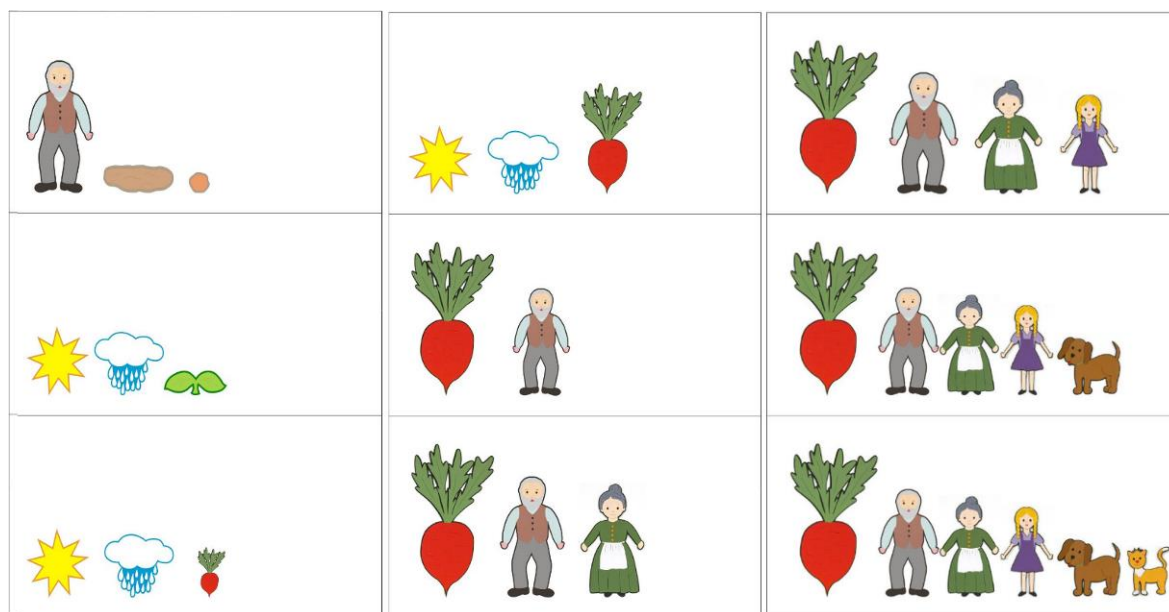
03. Obrázkové domino - kartičky stříháme po dvojicích obrázků.

Po rozstříhání na jednotlivé obrázky dostaneme dvě sady pro hru pexeso.

Rozvoj komunikačních dovedností

K rozvoji komunikačních dovedností přispěje nejen popisování jednotlivých postav, ale i převyprávění děje pohádky, vytváření dialogů, vymýšlení toho, co třeba všichni dělali večer po události, nebo co by se stalo, kdyby se myška bála kočky a nepřišla by pomoci... Jak by vypadala pohádka, kdyby ji vyprávěla právě myška? Nebo řepa...? Nebo strašák do zelí, který stál opodál na kraji pole? A jak by se vyprávěla pohádka, kdyby místo řepy dědeček zasadil mrkev, dýni, obří okurku? A co udělají s úrodou? Znájí děti nějaký způsob, jak zužítkovat řepu, mrkev, dýni? Pomáhaly někdy mamince s přípravou jídla z těchto surovin?

Zastavme se ještě chvilku u základní vyjadřovací aktivity, a to převyprávění pohádky vlastními slovy. Takový souvislý projev je pro děti velmi náročný, protože vyžaduje plné soustředění, schopnost formulovat myšlenku a řadit úseky děje do správného pořadí. Za pomoci obrázků, které zobrazují jednotlivé úseky děje, dokážeme dětem pomoci, aby se učily třídit co bylo napřed, co potom, co následovalo a čím to celé skončilo. Tento proces je důležitý pro pozdější zpracovávání informací a pomáhá hlavně dětem, u kterých je nebezpečí výskytu dyslexie. U těchto dětí příznivě působí další aktivity, už zmiňovaná práce s délkou slov, rozklad na slabiky, vyhledávání stejných písmen na začátku i konci slova, ale také práce s říkankami.

04. Obrázkové převyprávění - děti řadí do správného pořadí podle děje, popisují děj, převypravují pohádku vlastními slovy

Práce s veršovanými a rytmičovanými texty patří k vděčným materiálům. Díky jednoduchým textům si děti lépe pamatují obsah, rýmující se slovíčka napomáhají potenciálním dyslektikům snáze se orientovat ve skupinách hlásek. Obsah i forma veršovek dozajista obohatí kulturu řeči i pohled dětí na svět. Propojení s obsahem pohádky přispěje k pochopení pohádkového děje i všech souvislostí. Rytmus slova vzbudí u dětí chuť si text opakovat (bezděčné nutkání), takže pracují na svém jazykovém rozvoji opakovaně bez přímého působení učitele. Pokud se obsah alespoň částečně shoduje s námětem pohádky, přispěje to k povědomí o obsahu a porozumění kontextu.

05. Básnička s obrázkem, při vybarvování se rodiče dozvědí, jakou básničku se děti učí

U říkadel využijeme rytmu k vytleskávání, můžeme text doprovázet hrou na rytmičné nástroje, necháme děti doplnit rýmující se slovo, doprovodíme text pohybem. Abychom se ujistili, že si děti dobře zapamatovaly text, můžeme aplikovat výrazové opakování:

„Tak ty už tu básničku umíš? A umíš ji tak dobře, že bys ji dokázal říct jako rozzlobený medvěd? Nebo jako ospalá kočka? Mokrý žába?“ Děti se snaží docílit výrazu požadovaných zvířat, ladit hlas v souladu s požadavkem učitele a neuvědomuje si, že deklamuje text opakovaně - driluje. Bez vedlejšího, nevšedního požadavku (mokrý žába!!) by na to trpělivost nemělo.

Nácvik předčtenářských dovedností

V jazykové části můžeme také využít nácviku předčtenářských dovedností. Varianta textu s obrázky nabídne dětem možnost, jak se podílet na čtení s dospělým, který čte slova. Dítě dořekne slova v místě obrázku, přitom však vnímá i vizuální podobu slov mezi obrázky a tím se připravuje na svou roli pozdějšího čtenáře (slova dlouhá nebo krátká, písmena vysoká, nízká, jdoucí pod řádek, použití diakritiky - vše vnímáno podvědomě - příprava na čtení).

O veliké řepě

 zasil . se pod zemí chvíli jen tak protahovalo, ale pak zasvítlo , chvíli přšelo, zvědavě vykuklo nad zem a rázem z něj byla .

Opět zasvítlo , zapršelo a rostla. Rostla a rostla, a najednou tu byla .

 svítlo, sem tam se objevil a rostla a rostla, až byla veliká, převeliká.

 se rozhodl vytáhnout. Chytil za ni, táhl - , táhl - , ale se ani nepohnula.

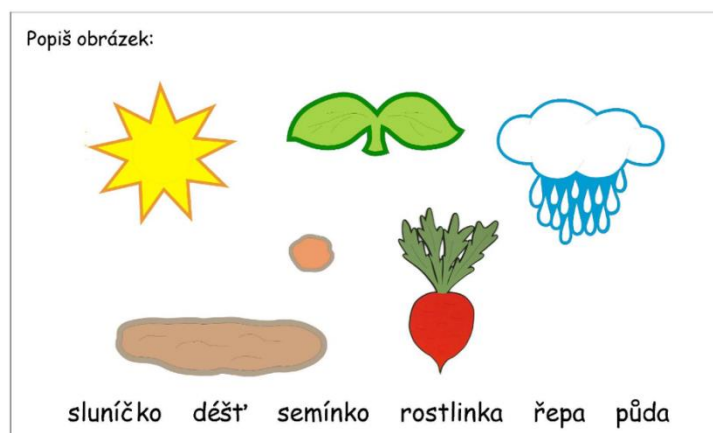
 zavolal na :

, prosím, pomůžeš mi vytáhnout ?“

06. Obrázkové čtení

Pohádka jako součást nauky o přírodě

Další rozsáhlou oblastí, kterou nám pohádka nabízí, je prvouka, nebo chcete-li, nauka o přírodě. Pochopit, jak ze semínka vyrůstá rostlinka a pak řepa, může být úžasné dobrodružství. Co všechno k tomu to malé, drobné semínko potřebuje? Světlo a teplo od sluníčka, vodu z dešťového mráčku, živiny z půdy, lidskou péči a hlavně spoustu času, než se proces dovrší. Můžeme dětem nabídnout pokus s naklíčením semínka, aby viděly, jak pracuje živý organismus. A co teprve když se zmíníme o tom, jak je třeba pečovat o půdu a později o maličké rostlinky? Pojmy jako rýč, motyka, hrábě, nebo třeba traktor s pluhem budou v tuto chvíli jistě na místě. Obrázky nám pomáhají k rozvoji pojmů jako kořen – bulva – listy – chrást, děti pojmenovávají jednotlivé části, učí se je nakreslit.

07. Jak roste rostlinka – pracovní list, slova přečteme, děti zakroužkují nebo ukáží

Zapojení manuálních schopností dětí při výrobě pomůcek

Chytrá, kulatá pomůcka, kterou si děti mohou vyrobit samy v rámci pracovních činností nám napomůže pochopit cyklus růstu řepy. Děti zakreslí na zadní stranu dvojitého kruhu jednotlivá stadia řepy - semínko, rostlinku a řepu. Otáčením druhého kruhu s vystřiženým okénkem, které je připevněno k zadnímu za pomoci otočné spony, se v okénkách objevují jednotlivé obrázky, podle kterých děti popisují, jak řepa roste z malého semínka. Pomůcka, kterou si děti samy vyrobí, bude určitě nejlepším pomocníkem pro zapamatování procesu.

08. Otočné kolečko Jak roste řepa - pomůcka. Jedná se o dva vystřižené kruhy, spojené uprostřed sponou, s prostřiženým okénkem, ve kterém děti vidí obrázky

Pohádka jako součást hudební výchovy

Nedílnou součástí práce s pohádkovým námětem by měla být písnička. Ta má v práci s dětmi neocenitelnou roli – nabízí text, který se s rytmem i melodií dobře pamatuje, při zpěvu se nedá mračit (no, aspoň ne déle než půl minuty ☺), takže zpěv přispívá k příznivější atmosféře v dětské skupině. S písničkou si můžeme zatleskat, zabubnovat, zaťukat na hůlky, zahrát na tělo, případně pohybovou hru.

Při zpěvu myslíme na to, abychom s dětmi procvičili veškeré oblasti rytmu i melodie. Atraktivní je doprovod na rytmické hudební nástroje, a to i na vlastnoručně vyrobené, třeba ve formě plastových Kinder vajíček, do kterých si děti samy nasypou různé sypké materiály podle vlastního výběru - rýži, hrách, čočku, písek, piliny, šroubky, dílky plastové stavebnice - děti přijdou samy s nápadem, co by chtěly slyšet. Podobně můžeme plnit různorodými materiály prázdné roličky od kuchyňských utěrek či od toaletního papíru, které na obou koncích překryjeme kolečkem papíru a důkladně přelepíme lepicí páskou.

Sázení

09. Písnička a pohybová hra

Samostatnou kapitolu tvoří písničky, které shrnují obsah pohádky. Tady si pro příklad zaskočíme do jiné pohádky, a sice té O třech prasátkách. Tam totiž najdeme písničku, která dětem nabídne zhuštěný obsah v atraktivní, písňové formě. S touto písničkou si děti upevní text, zopakují obsah, zahrají dramatizaci i třeba s vlastním hudebním doprovodem, mohou si písničku nakreslit, zatancovat... Myslíte, že existuje efektivnější způsob práce s textem?

Tři malá prasátka

text a písně: Sylvie Doláková

upravil: Richard Savage 2

předehra

1. Je - dno ma - lé pra - sát - ko
2. Dru - hé ma - lé pra - sát - ko

sta - vě - lo si dům. Vza - lo na to slá - mu
sta - vě - lo si dům. Vza - lo na to dře - vo

na truc vše - vě - dům. Když za - kle - pal zlý vlk, za - bou - chlo dve
sbi - té ke trá - mům.

ře A že svůj do - me - ček ne a ne - o - te - vše.

No a co se stalo?

Vlk se nadechl, fouknul - a bylo po domečku!

3. Tře - ti ma - lé pra - sát - ko
4. Vy - le - zl na ko - min.

ci - hly se - hna - lo. Pos - ta - vi - lo do - mek.
kou - kl se do - lů. Ví - dí tam pra - sát - ka

v něm se za - vě - lo. Když za - kle - pal zlý vlk,
vše - chna tři spo -

za - bou - chlo dve - ře. A že svůj do - me - ček

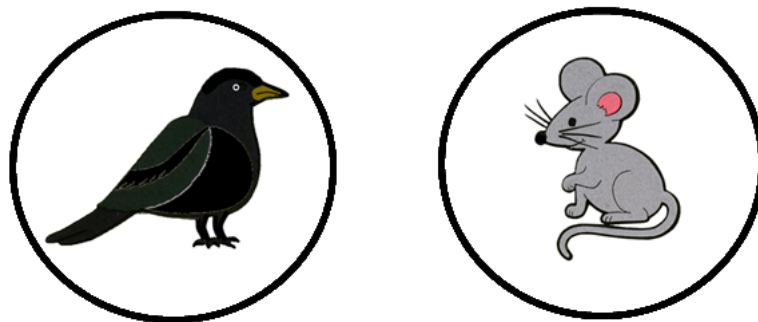
ne a ne - o - te - vše. *No a co se stalo?*

*Vlk se nadechl, fouknul - a nic!
Fouknul znovu - zase nic!*

10. Ukázka pohádkové písničky - písnička zde shrnuje děj pohádky za pomoci veršů a melodie

Pohybová hra s písničkou a pohádkou

S dříve uvedenou písničkou Sazení si můžeme zahrát kruhovou hru. Vybereme čtyři děti, které budou představovat semínka, sazená do země. A proč čtyři? Jak už obsah písne napovídá, na semínka čeká spousta nástrah - hladová myška či vrána, přemokřená půda, promáčená vlivem nadměrného deště. Teprve semínko, které odolá všem nebezpečím, dokáže vyrůst. Děti-semínka si tedy dřepnou do středu kruhu. Mezi dětmi, které stojí kolem, zvolíme jedno dítě, které bude představovat myšku, jedno vránu (dáme jim jednoduché znamení pro jejich roli, což bude zalaminovaný obrázek obou hladových zvířat, na který zezadu připevníme tavnou pistolí kousek rozstřížené samodržící natáčky na vlasy - má ideální háčky k upevnění do vlasů). Každé hladové zvířátko si během hry odvede jedno dítě-semínko, další hráč v kruhu dostane kousek modrého papíru, zmuchlaného do koule, symbolizující dešťovou kapku. Tou se snaží zasáhnout jedno ze dvou zbývajících semínek - to si lehá na zem, protože nadměrnou vláhou shnije (Tak to někdy v životě chodí...). Teprve zbývajícím dítě má možnost vyrůst v rostlinku (a může si vybrat, v co vyroste - květinka, stromek, tráva, mech).

11. Ukázky postaviček - pomůcek k pohybové hře

Pohybové hry patří k oblíbeným formám pohybu v dětských skupinách. Využívají momentu jedinečnosti, pospolitosti (musí nás být hodně, abychom si zahráli), zodpovědnosti za svěřený úkol, střídání rolí a smysl pro spravedlnost.

Pohybové chvílky s pohádkou

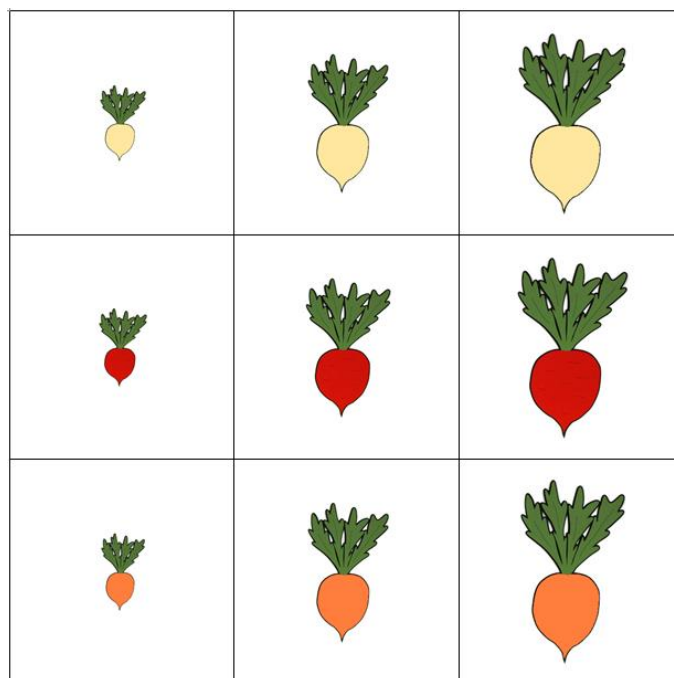
Když už mluvíme o pohybu, můžeme jej spojit s tématem pohádky také. Motivovaná cvičení s kroužky-řepami, kolem kterých pobíhají myšky, skáčou zajíci, plazí se hadi, přeskakují srnky, poletují motýli či hopsají žabky bude pro děti určitě zajímavější, než stejné cviky s pouhými pokyny. Také lze vybrat protagonisty pohádky a pojmout rozcvičku z jejich pohledu.

Pohádka jako součást předmatematické výchovy

Toto je výčet aktivit, se kterými se běžně v práci s pohádkou můžeme setkat. Ale představit si pohádku s matematikou? Copak to vůbec lze?

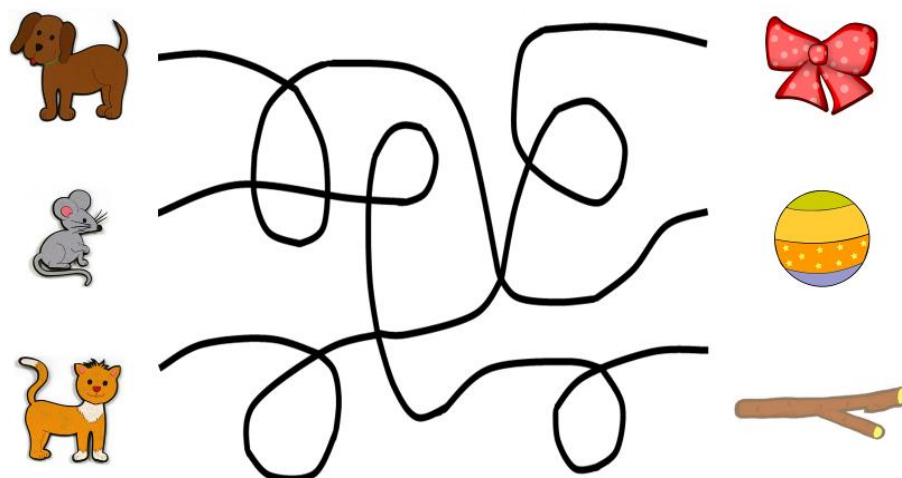
Zkusíme zde nastínit několik možností. Řepa rostla od semínka přes normální velikost až do obřího rozměru. Díky technice můžeme vyrobit kartičky s řepami tří velikostí a třeba i různých barev, červené, oranžové, žluté. Nabídneme dětem řazení obrázků řepy podle velikostí. Pokud máme těchto kartiček více, můžeme nechat vytvořit skupinky stejně velkých řep, porovnávat velikost skupin (více – méně – o kolik, zjištěno přiřazováním), můžeme třídit podle barvy, velikosti či obojího (tzv. Vennův diagram), sčítání, odčítání, násobení, pokládání do řady v různém počtu podle diktátu, případně opakování zadaného vzorečku (dvě velké žluté řepy, tři malé červené, jedna střední oranžová - algoritmus).

Pro porovnávání a charakterizování určité skupiny - počtu je vhodné použít papírové talíře - pěkně se na ně třídí, dobře se počítá, kolik obrázků je na nich umístěno, dají se mezi ně vkládat kartičky s čísly, s matematickými znaménky (plus, mínus, více, méně).

12. Kartičky - varianty barev a velikostí

Manuálně zdatní učitelé použijí obrázky, mezi kterými nakreslí cestičky, aby děti procvičily jisté vedení tahu tužky a doprovodili slovním doprovodem (Pejsek si hraje s míčem, myška s klacíkem a kočka s mašlí). Jaké bude překvapení, když různým dětem nabídneme různé varianty a ony pak porovnávají, s čím si hrají jejich pohádková zvířátka!

13. Které zvířátko si hraje s kterou hračkou? – sledování a obtahování linie

Využijeme obrázek (na začátku článku), na kterém děti vidí celou řadu postav za řepou v tom pořadí, v jakém přicházely pomáhat a procvičujeme pojmy jako první, poslední, před, za, mezi. Počítáme, kolik hlaviček je vidět, kolik nohou, kolik z nich patří lidem a kolik zvířátkům, procvičujeme pojmy jako hodně, málo, tenký, tlustý, vysoký, nízký, malý, velký, menší, větší.

14. Ukázka pracovního listu na práci s rozměry

Nakresli kroužek okolo nejmenší řepy.
 Kolem největší nakresli rámeček.
 Vybarvi řepy, které jsou stejně veliké. (Jak to zjistíš?)

15. Pracovní list pro vybarvování podle parametrů.

Kolik?

 + = _____	 + = _____
 + = _____	 - = _____
 - = _____	 + = _____
 + = _____	 + = _____
 + = _____	 - = _____
 - = _____	 + = _____
 + = _____	 - = _____

16. Sčítání a odčítání – pracovní list

17. Příklady matematicko-logických příkladů. Kolik kočiček vidíš? Kolik kočičích hlav? Ocásků...? Tlapiček?

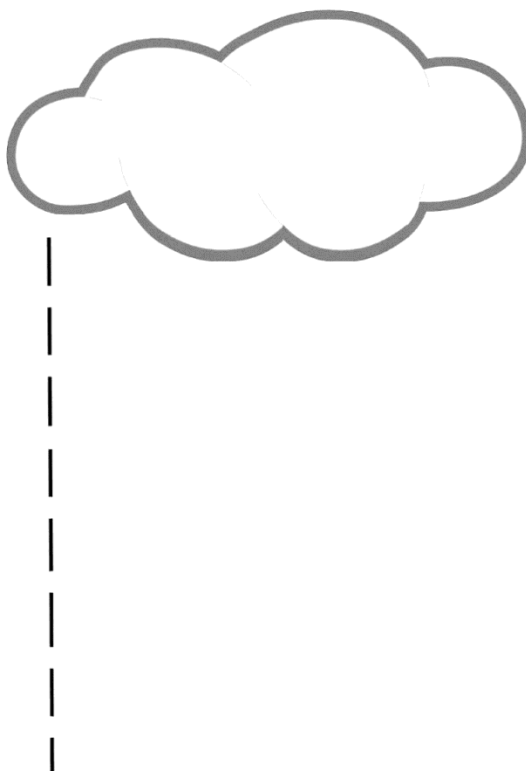
Rozvoj grafomotoriky s pomocí pohádky

Při výtvarných a pracovních činnostech můžeme využít nejen ilustrativní kreslení obrázků, ale také práci s grafomotorickými prvky, například kreslení přerušované čáry – déšť z obláčku, kroužení dokola – sluníčko, případně kroužení okolo řep, motivované pohybem zvířátek, zakreslování důlků pod semínky.

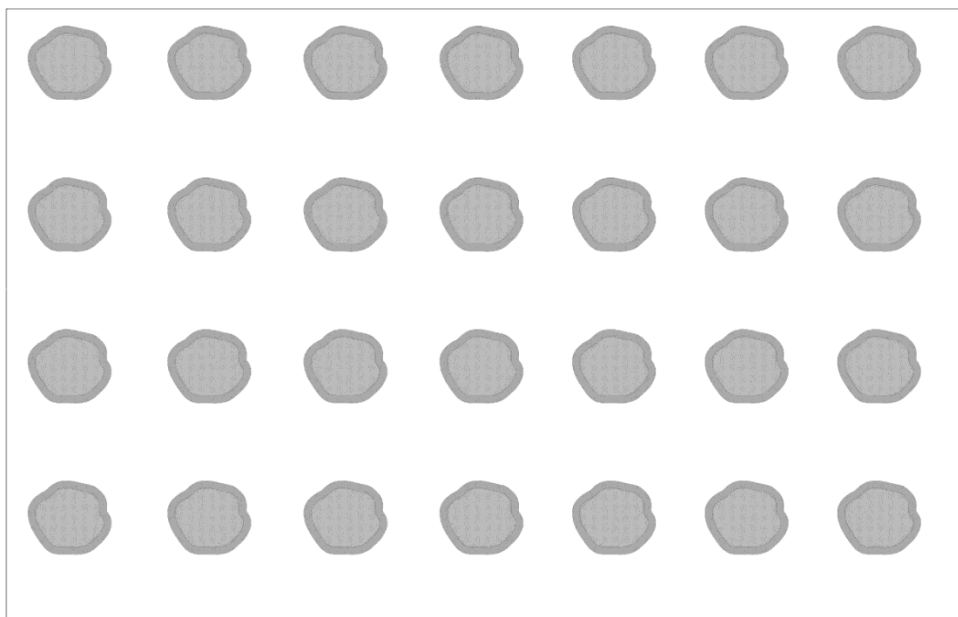
S modelovací hmotou můžeme nechat děti tvořit dlouhého hada, kterým obtahují tvary řepy nebo lidských či zvířecích postav, případně vyplňují obrysy do tvaru reliéfu.

Tvary postaviček lze natírat naředěným lepidlem a vysypávat barevným pískem, obarvenou krupicí, rýží, kokosem, mákem - tím, co je právě k dispozici.

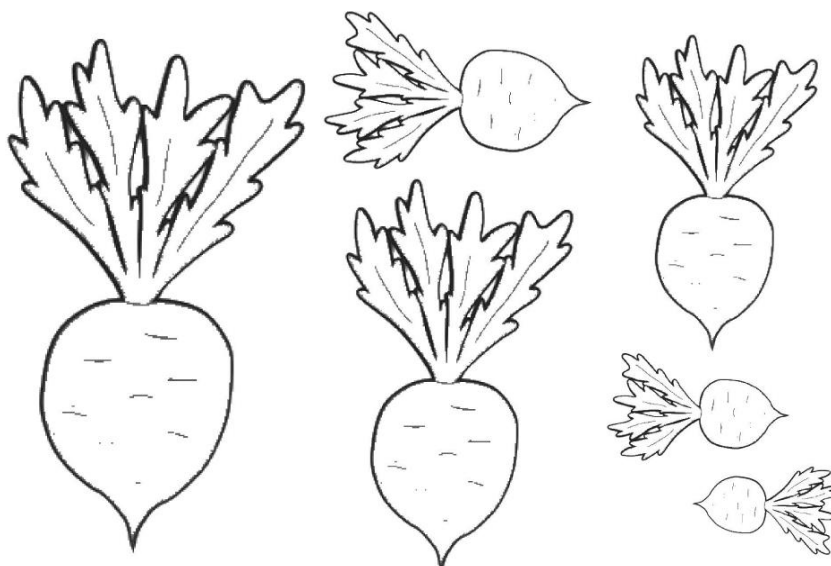
Děti mohou vybarvovat postavičky z pohádky jako omalovánku, nebo si je vystříhnou a sestaví z nich koláž nebo je lepí na pruh papíru ve správném pořadí.

18. Grafomotorické cviky – svislá přerušovaná čára - déšť

19. Grafomotorické cviky – důlky pro semínka

20. Vybarvi, vystříhni, seřaď podle velikosti a nalep na pruh papíru. Kolik vzdělávacích oblastí je aktivizováno?

Zapojení pohádky do seznamování s angličtinou

Ve školkách, které nabízejí seznamování s angličtinou (nikoli „učení“ angličtiny, ale to je námět na další, sáhodlouhé povídání), dokáže jazykově vybavený učitel toto vše dětem zprostředkovat ještě i v cizím jazyce. Bez překládání, dlouhého vysvětlování, biflování slovíček nebo vět. Děti už vědí, o co se v aktivitách jedná, co znamenají, jak se hrají, kudy táhnout čarou, jak kombinovat kartičky; jen se je naučí vnímat a pojmenovávat v angličtině, a třeba i němčině. Dá se říci, že učitel pracuje s maximálním zapojením techniky CLIL (Content and Language Integrated Learning - tedy propojení jazyka s obsahovým vyučováním) - využije základní text pohádky k jeho rozvinutí do všech ostatních kognitivních oblastí. Vyzkouší si, jak jednotlivé aktivity navazují, jak stimulují dosavadní dětské znalosti, jak využít toho, že děti pracují po celou dobu se známým textem, k tomu, aby o to intenzivněji zacílili jejich pozornost k výukovému cíli – naučit je bezprostředně vnímat obsah cizího jazyka, bez zbytečného překládání, přivést je k práci s textem, rozšiřovat a zkvalitňovat slovní zásobu včetně výslovnosti, vést je k plynulému vyjadřování, aktivizování znalostí přírodovědného, matematického a

logického charakteru při jednoduchých úkolech na pracovních listech, při manipulaci s obrázky nebo při přirozené interakci apod.

Význam a výhody dlouhodobé práce s pohádkou

Dá se říci, že navrhované aktivity děti zaměstnají po několik týdnů. Týdnů, kdy děti žijí pohádkou, všemu se učí daleko rychleji, protože odpadá zdoluhavá motivace, děti pohádku znají a jejím námětem žijí, ale i důkladněji, protože téma je probráno ze všech stran.

Rozhodně se nejedná o způsob, hojně uplatňovaný na mnoha školách dnes, stylem tento týden jedno téma, druhý týden další, probráno, odškrtnout a jede se dál!

Dostanou děti čas se zastavit, zamyslet, zažít si nové informace a naplánovat něco nového na základě toho, co probrali? Dostanou možnost si vytvořit citový vztah k některé aktivitě či informaci? Naučí se rozvíjet jedno téma různými možnostmi v nejrůznějších oblastech, což je, mimochodem, užitečná průprava pro pozdější studium na střední škole? S pohádkou tento překotný závod o splnění témata nehrozí. Děti mají dostatek času si s poznatky pohlížet, zažít si je, uložit a několikrát zopakovat, pokaždé jinou formou.

Děti se v prostředí pohádek cítí skvěle. Ocítají se v dobrodružném prostředí, kde se něco odehrává, děje se něco, čemu rozumějí a co umí pochopit, uchopit a zpracovat. Jejich mysl se dokáže dlouhodobě soustředit na úkoly, protože jsou srozumitelné, evidentně potřebné (mají důvod) a děti za sebou vidí velký kus práce, což přispívá k jejich sebevědomí i schopnosti sebehodnocení.

Výběrem vhodných pohádek umožníme dětem nejen se rozvinout ve všech popisovaných oblastech, ale také se seznámit s kulturou a tradicí jiných zemí, a tím přispět k rozvoji multikulturního povědomí a respektu vůči národním kulturním tradicím.

Hodně štěstí a invence při práci s pohádkou!

Ilustrativní obrázky: Blanka Křížová, Plstík.cz, úprava Sylvie Dolákové

Literatura a použité zdroje:

- Chavanne, V.: Cool stories , 1, 2 OEBvHPT VerlagsgmbH, 2001
Doláková, S. O veliké řepě, výukový program na CD, vlastní náklad, 2013
Doláková, S. Umíte to s pohádkou? Portál, 2015
Ellis, G., Brewster, J.: Tell it Again!, Pearson Education Ltd. 2002
Ferrer-Bauer, C.: New handbook for storytellers, American Library association, 1993
Gardner, H.: Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences. Basic Books, 1999.
Hanšpachová, J., Řandová, Z.: Pohádková angličtina. Portál, 2007
Klaris project: Základní výuka angličtiny, Pohádky. Nakladatelství Ing. Klára Urbanová, 2003
Kubatzki, P.et.: Kniha her pro děti. Honos Verlag GmbH, 2005
Maňák, J., Švec, V.: Výukové metody, Paido, 2003
Nováková, Z., Novák, V.: Angličtinka. Rubico, 2005.
Pastuszková, J., Panská, J.: Angličtina hravě. Blug, 2007
Perclová, R., Wiśniewska, I.: Speak out in English! Fraus, 1997
Poslušná, L., Faltová, V., *Pohádková angličtina s kocourem Vavřincem*, Computer Press, 2006
Švecová, H.: Cross-curricular Activities. Oxford University Press, 2003
Watts, E.: *Storytelling*, Oxford University Press, 2006
Wright, A.: *Storytelling with Children*. Oxford University Press, 1995.